

Inspraak Binnenstad/Grote Markt c.a./Retail

POLITIEKE WOENSDAG VAN WOENSDAG 8 DECEMBER 2021 18.00 UUR

Voorzitter: R. Bolle (CDA)

Namens de raad: J. Sietsma (GroenLinks), R. van Niejenhuis (PvdA), I. Venhuizen (D66), J. Dijk (SP), G. de Vries (VVD), T. Moorlag (ChristenUnie), T. van Zoelen (PvdD), H.P. Ubbens (CDA), A. Huitenga (Stadspartij/100%Groningen), S. Bosch (Student&Stad), K. Blauw (PVV)

Namens het college: R. van der Schaaf (wethouder), B. Benjamins (wethouder)

Namens de griffie: W. Meijer

Inspraak Binnenstad/Grote Markt c.a./Retail

00:07:15

Voorzitter: Goedenavond en welkom bij deze inspraaksessie over de Grote Markt en de Retailvisie. Het gaat hier om de vaststelling van het inrichtingsplan en uitvoeringskrediet voor de Grote Markt en over de vaststelling detailhandel en horecabeleid. De bedoeling was dat er nu ook inspraak zou zijn over de stukken met betrekking tot de Rodeweeshuisstraat, de tijdelijke haltes Zuiderdiep en Kattendiep en de actualisatie van de Binnenstadvisie, maar deze stukken zijn te laat aan de agenda gehangen en de communicatie daarover is niet helemaal goed gegaan. Dus op die drie stukken: Rodeweeshuisstraat, tijdelijke haltes Zuiderdiep en Kattendiep en de actualisatie Binnenstadvisie kan volgende week nog worden ingesproken.

00:08:13

Mevrouw De Vries: Wij kunnen niets meer horen, meneer Bolle.

00:08:16

Mevrouw Blauw: Het geluid is helemaal weggevallen.

00:08:29

Voorzitter: En nu mevrouw De Vries en mevrouw Blauw? Dat is mooi, dan hoop ik dat het begin wel te horen was, maar daar ga ik maar even vanuit, anders moet ik dat weer herhalen. Twee sprekers. Er is voldoende tijd. Na iedere spreker is er gelegenheid om vragen te stellen. Volgende week hebben we dus de meningsvormende sessie en daar kunnen jullie met elkander in debat. Dan gaan we even kijken wie ik als eerste het woord zou ik willen geven en ik zie dat dat de heer Hans Alders is namens een aantal bewoners uit de Grote Kromme Elleboog, de Akerkstraat en de Turftorenstraat in samenhang met de buurtvereniging A-kwartier. Gaat uw gang. Moment nog meneer Alders, want we moeten-

00:09:30

De heer Alders: Volgens mij kan het nu. Goedenavond. Ik spreek hier namens een groep bewoners van de Turftorenstraat, de Grote Kromme Elleboog, de Akerkstraat en de buurtvereniging het A-kwartier. In de eerste plaats gaat het over de positie van de bewoners. We hebben op dit moment verschillende nota's die op de binnenstad betrekking hebben. Het is indrukwekkend met wie er allemaal gesproken is, maar vastgesteld moet worden dat de bewoners daarin ontbreken. Na veel aandringen heeft een gesprek over de Binnenstadvisie inmiddels plaatsgevonden, maar in de normale opzet zit het niet. Er wonen

Inspraak Binnenstad/Grote Markt c.a./Retail

bijna 23.000 inwoners in de binnenstad en u juicht dat toe, aldus de nota's, onder andere omdat daarmee de levendigheid, ook na de winkelsluitingstijden, blijft bestaan. Het voorbijgaan aan de bewoners is op tal van plaatsen merkbaar. De supermarkten worden bijvoorbeeld beoordeeld door de ogen van de bezoekers van de binnenstad, zonder dat de vraag wordt gesteld hoe het een en ander zich verhoudt tot de behoefte van de inwoners van die binnenstad.

00:10:34

De heer Alders: In januari gaat de laatste fase van start van de herinrichting van het A-kwartier, de Grote Kromme Elleboog, de Akerkstraat en de Turftorenstraat. De nota geeft aan dat het A-kwartier de status heeft gekregen van ontdek-zone. Vanzelfsprekend stellen de bewoners zich de vraag wat de betekenis daarvan is. De vraag wordt herhaald omdat het antwoord ontbreekt. De visie op het A-kwartier ligt ten grondslag aan de herinrichting, maar er moet nu gevreesd worden dat die overhoop gehaald gaat worden. De gemeente kondigt aan om samen met de partners in de binnenstad - en dat zijn tot nu toe niet de bewoners - te willen gaan werken aan de ontdek-gebieden. De vraag is dan: samen met de bewoners? Er wordt gesteld dat bezorgfuncties, internetwinkels of andere bezorg-afhaalconcepten idealiter buiten de kern en de verblijfszone gevestigd zijn.

00:11:32

De heer Alders: Er wordt ook verwezen naar het belang van de nabijheid. Het zal toch niet zo zijn dat de vrijgekomen ruimte, door de herinrichting van het A-kwartier, gebruikt gaat worden voor de bezorgeconomie of om nog meer fietsen te stallen. Terecht wordt aandacht besteed aan de veranderingen die in de centra optreden: meer bestellen, bezorgen en afhalen en de vraag doet zich voor wat dat allemaal betekent. Wij hebben de suggestie gedaan om opnieuw te kijken naar het concept van de Bodeterreinen, zowel voor bevoorrading als voor het afhalen. Iedereen die nu in de binnenstad verkeert, ziet dat dit volstrekt allemaal vastloopt en de vraag is of daar een alternatief is. Ten slotte, bij dit onderdeel in de binnenstad maakt ook de RUG onderdeel van uit. Het is goed dat daar aandacht aan besteed wordt.

00:12:28

De heer Alders: De RUG is een gewaardeerde bewoner van de binnenstad die voornemens is om uit te breiden. Natuurlijk is er aandacht voor de consequenties daarvan, bijvoorbeeld de fietsen, maar het gekke is dat de RUG veel vraagt, maar in de praktijk geen blijk geeft zich te realiseren dat ze samenleeft met de andere bewoners van de binnenstad. De oplossing van het parkeervraagstuk in het A-kwartier, vanwege het beëindigen van het straatparkeren nu ook in de Turftorenstraat, zal geholpen zijn als de parkeercapaciteit van het Harmoniecomplex buiten kantoor- en studietijden opengesteld zou kunnen worden voor bewoners, maar de RUG geeft dan niet thuis. Onverstandig en een opgave voor u om niet alleen de RUG behulpzaam te zijn bij haar wensen, maar er ook op te wijzen dat het normaal moet worden dat de RUG zich gaat gedragen als een goede buurman. Dank u wel.

00:13:26

Voorzitter: Dank u wel, meneer Alders. U heeft een vraag van de heer Van Niejenhuis namens de Partij van de Arbeid.

Inspraak Binnenstad/Grote Markt c.a./Retail

00:13:32

De heer Niejenhuis: Ja, ik heb twee vragen. Allereerst: u geeft aan dat er misschien ruimte vrijkomt in het gebied en het zou niet zo moeten zijn dat dat wordt opgeofferd aan, onder andere, de bezorgeconomie. Wat voor bestemming zou u voor die eventueel vrijgekomen ruimte het liefst zien?

00:13:49

De heer Alders: Ja, ik heb het hier over de ruimte die vrijkomt door de herinrichting van de straten. Het A-kwartier is nu bijna geheel, behalve de randen, auto- en straatparkerenvrij. Het laatste stuk is de Turftorenstraat en in de herinrichting die in januari start verdwijnen ook die parkeerplaatsen op straat. Het zou een beetje gek zijn dat bij alle overlast die er al is, dit gebied ook nog voor de bezorgeconomie zou worden aangewezen, dan wel voor fietsparkeren. Dus ik heb het over die ruimte als gevolg van het vervallen van het straatparkeren.

00:14:33

Voorzitter: De heer Van Niejenhuis.

00:14:34

De heer Niejenhuis: Helder, dat begrijp ik. Dan de tweede vraag: u noemde even de referentie naar de Bodenterreinen, zoals we die vroeger kenden. Die zouden een rol kunnen spelen in het goed organiseren van die bezorgeconomie. Kunt u iets meer vertellen over hoe dat zou kunnen werken en aan wat voor locaties we dan zouden moeten denken?

00:14:53

De heer Alders: Nou ja, over de locaties, dat is wat ingewikkelder, maar je moet dan dus inderdaad een hele ruimtelijke visie maken. Die is al eerder aan de orde geweest toen u sprak over, zeg maar, de logistieke functie. Hoe doe je dat nou allemaal? Feit is, dat als je in de binnenstad kijkt, er vele uren zijn waarin iedereen elkaar dwarszit. Dat heeft iets te maken met de veranderingen die optreden. Er worden dus heel veel goederen de binnenstad binnengebracht en er verdwijnen ook weer veel goederen. Zeker bij die nieuwe vormen en je moet je de vraag stellen of hij het niet beter is om een aantal gedeconcentreerde plekken te hebben waar goederen worden aangevoerd en opgehaald en dan, met afgestemd verkeer, de binnenstad in gebracht worden. Dat idee is al eerder geopperd in relatie tot de horeca, maar het gaat over die zaken en dat was natuurlijk de functie die vroeger de Bodenterreinen hadden. Van daaruit de suggestie vanuit het A-kwartier: denk na of je niet die functie terug moet halen.

00:16:02

Voorzitter: Dank u wel. De heer Dijk namens de SP.

00:16:06

De heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Meneer Alders, in het begin van uw bijdrage zei u dat de bewoners van de binnenstad weinig betrokken werden en dat alles voornamelijk wordt gezien vanuit het oogpunt van bezoekers. Kunt u aangeven hoe u wel betrokken bent of hoe bewoners wel betrokken zijn? Hoe is dat gegaan?

00:16:29

De heer Alders: In alle eerlijkheid moet gezegd worden dat wij bij deze nota's - en dat geldt

Inspraak Binnenstad/Grote Markt c.a./Retail

ook dadelijk voor de mobiliteitsnota - in het geheel niet betrokken zijn geweest. Wij hebben ons gemeld via allerlei kanalen en dat heeft uiteindelijk geleid tot een gesprek over de actualisatie van de bestemming binnenstad. Dat is het enige gesprek wat heeft plaatsgevonden en alle andere gesprekken - ik zeg niet dat er met die andere organisaties niet gesproken moet worden - zijn indrukwekkend om te zien, maar bijvoorbeeld de buurtvereniging A-kwartier is daar nooit bij betrokken geweest.

00:17:10

Voorzitter: De heer Huitenga namens de Stadspartij.

00:17:11

De heer Huitenga: Dank u wel, Voorzitter. Ik had nog een vraag hierover. Hebben bewoners zelf plannen ontwikkeld of hebben ze zelf ideeën wat ze kunnen aanvullen of alternatieven kunnen bieden voor de Binnenstadsvisie?

00:17:27

De heer Alders: Met name waar wij over nagedacht hebben is: wij zien het probleem van de logistiek, ook bij de veranderingen en dat wordt op dit moment heel vaak opgelost door naar alternatieve vervoermiddelen te kijken, et cetera. De vraag is of je daarmee het logistieke vraagstuk van aan- en afvoer van de binnenstad goed kunt regelen. Daar komt de suggestie vandaan om een oude gedachte nieuw leven in te blazen en dat zijn de Bodenterreinen. Voor het overige is natuurlijk al een hele tijd de discussie gaande over de herinrichting van het A-kwartier. Die komt nu, begin volgend jaar, tot een afronding. We hebben heel intensief met elkaar gesproken over hoe aan het straatparkeren voor dit gebied een einde zou kunnen komen. Ik kom daar straks bij de mobiliteitsnota nog op terug.

00:18:21

De heer Alders: Dat is uiteindelijk gelukt door een combinatie te maken met de buurtgarages in de Sledemenerstraat en de Schoolholm, maar de eerste gedachte was om dat te doen via het Harmoniecomplex van de RUG. Net zoals, bijvoorbeeld, bij de parkeergarage onder het Provinciehuis die op bepaalde uren per week niet gebruikt wordt als parkeergarage voor de medewerkers, maar dan beschikbaar is. Zo was de gedachte. In het Harmoniecomplex staan vele uren per dag, avond, nacht en weekend de parkeerplaatsen leeg en die zouden dus prachtig, bij goede burens in de binnenstad, met elkaar gebruikt kunnen worden voor een oplossing. Dat hoeft dus niet gratis, voor elk misverstand. Nou, zo zijn in al die lopende zaken ideeën door de buurtvereniging naar voren gebracht.

00:19:19

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond of er nog andere vragen zijn. De heer Van Niejenhuis.

00:19:30

De heer Niejenhuis: Ja, nog één vraag over het parkeren in het Harmoniecomplex. Ik zie wel meer plekken in de stad waar dat een oplossing zou kunnen zijn. Ik woon zelf in de Badstratenbuurt en daar heb je het Cascadecomplex, waar een enorme hoeveelheid lege parkeerplekken is. Misschien is het interessant om die discussie een keer iets breder te voeren. Bovendien vraag ik me even af: zou de gemeente hier iets in kunnen betekenen, voor u, richting de universiteit of zijn die wegen uitgeput?

Inspraak Binnenstad/Grote Markt c.a./Retail

00:19:54

De heer Alders: We hebben niet alleen zelf, maar het college van B&W heeft de gesprekken gevoerd, dus er is ambtelijk opdracht gegeven om het te verkennen. Het is helemaal uitgewerkt. In de laatste fase is er ook contact geweest tussen de wethouder en het College van Bestuur, maar dat heeft geresulteerd in een finaal oordeel van de zijde van de RUG dat zij daar niet aan wensen mee te werken.

00:20:25

Voorzitter: Dank u wel. Dan komen we bij de heer De Breucker die insprekt namens de Werkgroep Toegankelijk Groningen. Uw microfoon staat nu aan als het goed is, meneer De Breucker. Gaat uw gang.

00:20:50

De heer De Breucker: Hartelijk dank. Wanneer ik de mooie plannen van de Grote Markt doorneem, is het mij opgevallen dat er in die tientallen pagina's - zelfs meer dan 100 - er slechts één zin staat over de aanpassingen [onhoorbaar] namelijk herkenbare belijning zal kunnen worden toegepast in de comfort-zone. Nu hebben wij moeten vaststellen dat ook bij andere projecten in de binnenstad de aanpassingen en voorzieningen voor blinden en slechtzienden naar voren worden geschoven en uitgesteld. Ik wijs op de Leidraad Binnenstad uit 2017, waarin staat dat er onderzocht en getest gaat worden hoe de toegankelijkheid voor blinden en slechtzienden kan worden behouden. Nou, dat onderzoek moet nog altijd gebeuren en bij de aanpassingen in de Westervaren is er ook nog altijd geen definitieve beslissing genomen hoe het voor blinden en slechtzienden toegankelijker kan worden gemaakt.

00:21:57

De heer De Breucker: Mijn vrees of onze vrees is dat wanneer in dit uitgebreide document, wat voor de rest alles in detail beschrijft, de aanpassingen voor blinden en slechtzienden heel vaag worden omschreven, het dan verkeerd kan lopen of dat er aanpassingen en voorzieningen komen die uiteindelijk voor de doelgroep zelf niet of onvoldoende werken. Ook daarvan hebben wij al aan den lijve bij andere projecten ondervonden hoe dat in de praktijk uitpakt. Daarom zou ik een warm pleidooi willen doen, dat de raad in haar beslissing zal meenemen, dat die aanpassingen concreter worden gemaakt en dat dat in goed overleg gebeurt met een adviesbureau op het gebied van visuele toegankelijkheid en de doelgroep zelf, de ervaringsdeskundigen, die hopelijk ook in de toekomst op de Grote Markt hun weg proberen en kunnen vinden. Daarnaast wil ik ook nog bepleiten - een totaal ander onderwerp, maar wel even belangrijk - dat er op de Grote Markt een moderne en eigentijdse toiletvoorziening voor mensen met een beperking en voor mensen in rolstoelen komt te staan met een verschoningsafdeling, zal ik het maar noemen. Dit was mijn bijdrage. Hartelijk dank.

00:23:37

Voorzitter: Dank u wel. De heer Venhuizen namens D66 heeft een vraag aan u.

00:23:42

De heer Venhuizen: Dank u wel. U zei dat in het verleden op sommige plekken de toegankelijkheid ook weleens onvoldoende was. Voor mijn beeld, wat zijn de plekken waar

Inspraak Binnenstad/Grote Markt c.a./Retail

het echt mis is gegaan met die toegankelijkheid en wat zijn dan plekken waar het heel goed geregeld is in de stad? Zijn daar goede voorbeelden van?

00:24:01

De heer De Breucker: Nou, waar het mis is gegaan is in de Broekstraat en de Munnekeholm, omdat daarvan uit werd gegaan dat de blauwe [onhoorbaar]lijn door mensen met een witte stok te voelen zou zijn, maar die is helemaal niet te voelen, waardoor het moeilijk is om door te krijgen wanneer je op het voetgangersgedeelte of op de rijweg loopt. De aanpassingen bij de Sint Jansbrug waar de rateltickers en verkeerslichten zijn weggehaald, worden door de doelgroep ook als onveilig beschouwd. Er zijn wel geleidelijnen gelegd in de Broekstraat, maar daar is nog een hele discussie over, zoals uw raad vorig jaar al heeft besproken, dat die een andere, betere kleur moeten hebben. Er is eigenlijk een hele waslijst van dingen, jammer genoeg, die ondanks vele goede bedoelingen toch niet goed zijn gegaan.

00:25:11

Voorzitter: Dank u wel. De heer Huitenga namens de Stadspartij.

00:25:14

De heer Huitenga: Dank u wel, Voorzitter. Ik was benieuwd wat de heer De Breucker vindt van de plannen zoals ze zijn. U heeft gezien dat er allerlei elementen in zitten, zoals een waterpartij en zitelementen. Bent u tevreden of is de werkgroep tevreden over de plek? Zijn er eventueel nog, vanuit uw zichtpunt, verbeteringen aan te brengen op deze elementen? Zijn ze prettig en acceptabel voor mensen die niet goed kunnen zien, bijvoorbeeld?

00:25:46

De heer De Breucker: Op zichzelf zijn dat wel goede elementen. Die kunnen ook helpen om te oriënteren, de zitbanken en de bomenpartij. Er moeten wel aanpassingen komen om of over het plein heen te lopen en niet dat blinden en slechtzienden verdwalen. Nu is de stoeprand toch een vorm van oriëntatie en geleiding en wanneer die wordt weggehaald en het allemaal gelijkvloers wordt, dan moeten er andere aanpassingen komen. Zitbanken en bomen kunnen wel helpen om zich te oriënteren.

00:26:29

Voorzitter: De heer Sietsma.

00:26:31

De heer Sietsma: Dank u wel. U pleit voor het inschakelen van een adviesbureau. Nou horen wij eigenlijk al jaren klachten dat dit soort voorzieningen onvoldoende tot hun recht komen. Hebt u het gevoel dat de gemeente deskundigheid ontbeert op dit terrein?

00:26:53

De heer De Breucker: Het probleem is dat er eigenlijk geen gemeentebrede aanpak is en dat elke ambtenaar of projectleider zo'n beetje zijn eigen ideeën heeft hoe het voor blinden en slechtzienden toegankelijk kan worden gemaakt. Er zijn landelijke richtlijnen en we hopen natuurlijk dat die landelijke richtlijnen ook worden doorgevoerd, maar dat is soms balanceren met andere belangen. Voor een stadsontwikkelaar is een helderwitte geleidelijn een doorn in het oog. Een professioneel adviesbureau kan helpen toch de juiste aanpak te vinden. Ook omdat ambtenaren vaak vragen van: "Welke aanpassingen zou jij dan willen?"

Inspraak Binnenstad/Grote Markt c.a./Retail

Wij hebben als uitgangspunt dat ik wel aangeef wat mijn probleem is, maar hoe dat technisch moet worden uitgevoerd zal toch door professionals moeten gebeuren, dus niet dat ik mijn eigen particuliere oplossing aanbied.

00:28:16

Voorzitter: Dank u wel, de heer Van Niejenhuis.

00:28:22

De heer Niejenhuis: Dank. Ik heb niet zozeer een vraag aan de heer De Breucker, als wel zou ik de opmerking van hem even willen doorleiden naar het college. Ik zou willen vragen of de heer Van der Schaaf erop zou willen reageren of deze doelgroep nog kan worden betrokken bij de uitwerking van het plan?

00:28:38

Voorzitter: Nou niet heel gebruikelijk, maar gaat uw gang, meneer Van der Schaaf.

00:28:44

De heer Van der Schaaf: Ik kan er kort iets over zeggen. Het bijzondere is namelijk, dat we juist, als het gaat om de Grote Markt, met de Werkgroep Toegankelijkheid op dit moment echt letterlijk in gesprek zijn over het inschakelen van een extern bureau om de vraagstukken die er zijn verder uit te werken. Volgens mij wordt de Werkgroep op hun wenken bediend. Het kan zijn dat de opmerkingen een bredere betekenis hadden, maar als het om de Grote Markt gaat zijn we met hen vrij intensief in overleg.

00:29:21

Voorzitter: Anderen nog? Dat lijkt niet het geval te zijn. Dan zou ik de insprekers willen bedanken voor hun bijdrage. Volgende week, 15 december om acht uur, bespreken we de Binnenstad-stukken en om half tien de Retailvisie. Die is ook te volgen via de livestream. Dan zou ik u, voor nu, willen bedanken voor uw vragen en u nog een fijne avond willen wensen. Ik sluit deze vergadering.